

lig van 'n weerstand teen die verband gevoer nie. Dit is egter wel gevoed uit 'n leefwêreld waar sentrale bestuur en beheer al hoe vreemder beleef word en daar 'n sterk behoefte aan individuele inspraak in sake is waar 'n gemeente direk geraak word. Die proses om die gereformeerde beginsel van die gesamentlike soeke na waarheid in die verband in 'n nuut funksionerende wêreld in stand te hou, vra van ons almal kreatiewe denke. In die gepaardgaande veranderings aan die sisteem is dit belangrik om te verstaan dat verandering net suksesvol kan plaasvind as die emotiewe rondom die verandering deeglik verreken word. Daarsonder sal selfs goed beredeneerde idees as bedreigend ervaar word en teruggeval word na die reeds bestaande persepsies of funksionering.

2.4 'n Poging tot verwoording van emosies en persepsies.

Om die saak oor die funksionering van die AS en die gepaardgaande veranderings aan te spreek, is dit nodig om te probeer verwoord watter persepsies ons binne die Noordelike Sinode oor die verband hoor. Die persepsies is nie gekwantifiseer nie, maar wel duidelik identifiseerbaar.

2.4.1 Daar is duidelike verskil oor die definisie oor effektiewe funksionering van die AS. Die idee oor 'n verkleinde en vaartbelynde AS waar daar kleiner verteenwoordiging is, skep die idee dat die AS wegbeweeg van die rol binne die verband om te konsentreer op belydenis, beleid en teologiese sake. Die idee van 'n vinnig reagerende sentrale sisteem binne die verband skep die vrees dat die AS namens die gemeentes oor sake wil reageer sonder om die konteks van die plaaslike gemeente in ag te neem. Die vorige funksionering van die AS met genoeg tyd tussen sittings om deeglike navorsing te doen en die sake in die verband te toets, word as 'n veilige sisteem gesien. Binne die sisteem is daar minder bekommernis dat die AS en die leierskap in die versoeking sal kom om as "visioenêre" of "bemaagtigde" leiers die kerk in 'n rigting te stuur waar die plaaslike gemeente se leierskap ontmagtig word of die konteks van die gemeente nie in ag geneem word nie.

2.4.2 Daar is ongelukkig tans in Suid-Afrika waarskynlik 'n groter politieke wantroue en verwydering tussen mense as 'n paar jaar terug. Binne die Noordelike Sinode het ons kennis geneem van navorsing wat spesifiek oor die hantering van verlies in ons konteks gehandel het (dr Willem Boshoff) en die siening dat die hantering van verlies nie oral so goed hanteer is as by ander nie. Binne die gemeentes beleef ons in verskillende kontekste in Suid-Afrika baie sterk emosies oor die verandering van ons leefwêreld sonder dat daar enige beduidende inspraak daarin is. Binne die konteks word die optrede van die AS en die leierskap ongelukkig soms as manipulerend beleef. Hier is spesifiek die hantering van kerkeenheid en die belewenis van 'n eensydige beredenering rondom die Belharbelydenis vir baie 'n probleem. Om die saak nog meer te kompliseer, word die AS Moderamen se reaksie en verklarings deur sommige as 'n oorskryding van verantwoordelikhede gesien wat die plaaslike kerkraad in 'n posisie plaas waar hulle hantering van sake bemoeilik word.

2.4.3 Die persepsie dat ons in die NG Kerk by 'n waterskeiding is oor teologiese verskille word sterk deur sommige beleef. Enige verkleining van inspraak of sterker funksionering van 'n sentrale verband word baie negatief en bedreigend beleef.

2.4.4 Die huidig verkleinde afvaardiging maak dit baie moeilik om 'n balans te kry tussen streeksverteenvoording, kundigheid wat noodsaaklik is vir die AS funksionering en die verkose leierskap van die sinode. Daar is ongelukkig 'n gevoel van onvergenoegdheid met meeste pogings om 'n gebalanseerde afvaardiging saam te stel.

2.4.5 Die funksionering van die verband en die kostes daaraan verbonde word 'n al hoe groter probleem. Soos wat gemeentes ernstig moet besin oor hulle finansies is dit ongelukkig so dat die verband verder van die plaaslike gemeente se behoeftes is en die gemeentes makliker perspektief kan verloor oor die noodsaaklikheid van die verband binne ons gereformeerde funksionering.

2.4.6 Die kritiese prosesse om sinodes en ringe sterker inspraak te gee soos in die taakspan se verslag oor die funksionering van die AS aandag gekry het, het in die oë van baie nie naastenby genoeg aandag gekry nie. Hierdie is 'n kritiese saak vir die sukses van 'n kleiner funksionerende AS. Voordat die saak nie genoegsaam deurgepraat is nie sal die vrees dat die AS die musiek voorskryf in plaas van die dirigent van die diverse orkes te wees, bly voortleef.

2.4.7 Die Nederduitsch Hervormde Kerk se ongelukkige situasie met die Steedshervormers het beslis 'n impak op die denke op grondvlak. Dit het die potensiaal om in die klein kring van die Afrikaanse kerke aan persone met minderheidstandpunte die opsie van kerkskeuring 'n sterker realiteit te maak. Die perspektiewe oor die oorsaak van die spanning verskil ook hemelsbreed. Daar is egter 'n persepsie – en om billik te wees dink die SDR nie dit is die algemene persepsie nie – dat die situasie 'n goeie voorbeeld is van wat kan gebeur as die leierskap nie sensitief teenoor interne spanning in 'n kerk is nie.

B.17 HOMOSEKSUALITEIT (WES-EN-SUID-KAAPLAND) BESKRYWINGSPUNT

Die Moderamen (Wes- en Suid-Kaapland) het kennis geneem van die hersieningsvoorstel/beskrywingspunt oor homoseksualiteit wat van 26 lidmate van die NG Kerk ontvang is. In die brief word gevra dat die

hersieningsvoorstel/beskrywingspunt aan die Moderamen voorgelê word "sodat dit deur die Algemene Sinode wat in Oktober 2013 vergader, behandel kan word". Die beleefde versoek is dus dat die Moderamen die brief van die 26 lidmate saam met hulle voorstel/beskrywingspunt en met as bylaag die Ope Brief van 2007, waarna in die 26 se brief verwys word, net so (sonder of met kommentaar van die Moderamen) na die Algemene Sinode sal deurstuur. Die Moderamen se moontlike eie voorstel oor hierdie saak kan dan afsonderlik van bogenoemde aan die Algemene Sinode voorgelê word.

Die volgende aanbeveling oor die saak dien voor die Moderamen en word die besluit van die vergadering:

1. Die Moderamen het met groot erns kennis geneem van die skrywe en hersieningsvoorstel van 26 lidmate oor homoseksualiteit.
2. *Die Moderamen verwys die skrywe na die Algemene Sinode en versoek dat dit op die agenda van die Algemene Sinode geplaas word.*
3. *Die Moderamen versoek die Algemene Sinode dus om, soos in die geval van die doopkwessie, duidelik leiding oor die saak te gee.*
4. *Die Moderamen is bewus van die feit dat hierdie 'n erg verdelende kwessie in kerke regoor die wêreld is, maar vertrou dat die kerk dit op 'n nugter, Skrifgefundeerde wyse sal hanteer.*

HERSIENINGSVOORSTEL/ BESKRYWINGSPUNT OOR HOMOSEKSUALITEIT

Die Algemene Sinode word versoek om sy besluit oor Homoseksualiteit (Handelinge, 2007, 12.2, bl 204) in hersiening te neem. Die bestaande besluit lui soos volg:

1. Die Bybel is ons uitgangspunt en in ons nadenke oor homoseksualiteit soek ons eerlik na maniere om die Bybelse waardes betekenisvol binne die konteks te interpreteer.
2. Ons aanvaar die liefde van Christus as die enigste geldige grondhouding waarop verhoudinge binne die geloofsgemeenskap gebaseer word. Alle mense is geskep na die beeld van God, die verlossing in Christus is vir alle mense en die Gees is uitgestort op alle gelowiges. Daarom aanvaar ons die menswaardigheid van alle mense.
3. Alle mense, ongeag hulle seksuele oriëntasie, is ingesluit in God se liefde en hulle word op grond van hulle doop en geloof as lidmate van die kerk van Christus aanvaar. Onder lidmaatskap word verstaan toegang tot die sakramente, toegang tot die ampte en onderworpenheid aan die kerklike tug.
4. Die Algemene Sinode herbevestig die besluit van 2004 dat, volgens ons verstaan van die Bybel, slegs die verbintenis tussen een man en een vrou as 'n huwelik beskou kan word.
5. Die Algemene Sinode bevestig ook die besluit van 2004 dat sowel heteroseksuele as homoseksuele promiskuiteit ten sterkste veroordeel word.
6. Die Algemene Sinode besluit dat, in die lig wat ons tans het, homoseksuele verbintenisse en huwelike nie as 'n alternatief vir die huwelik aanvaar kan word nie.
7. Die verlening van predikantsbevoegdheid is 'n funksie van die Algemene Sinode. Die Sinode besluit dat homoseksuele gelegitimeerdes wat 'n selibate lewenstyl beoefen tot die predikantsamp toegelaat word.
8. Die Algemene Sinode erken die diskresie van kerkrade om die verskille oor homoseksualiteit in gemeentes in die gees van Christelike liefde te hanteer."

Die hersieningsvoorstel lui soos volg:

Die Algemene Sinode (2013) besluit:

1. *Die Algemene Sinode herbevestig punte 1, 2, 3, 4, 5 en 8 van die besluit van 2007.*
2. *Die Algemene Sinode vervang punt 6 van die besluit van 2007 met: "Die Algemene Sinode aanvaar dat daar 'n permanente verhouding met 'n eie unieke aard tussen twee mense van dieselfde geslag kan bestaan, en gee opdrag aan die Algemene Taakspan Leer en Aktuele Sake om ondersoek te doen hoe so 'n verhouding aan Christelik-etiese verwagtinge kan voldoen."*
3. *Die Algemene Sinode vervang punt 7 van die besluit van 2007 met: "Die verlening van predikantsbevoegdheid is 'n funksie van die Algemene Sinode. Die sinode besluit dat homoseksuele gelegitimeerdes tot die predikantsamp toegelaat word."*

MOTIVERING:

1. Terwyl aanvaar word dat die huwelik soos ons dit tans verstaan, tussen een man en een vrou is, kan 'n unieke, liefdevolle, permanente verhouding tussen twee mense van dieselfde geslag bestaan wat in sommige opsigte wel aan die huwelik herinner, en in ander nie. Die kerk moet ondersoek instel hoe dit kan gebeur sodat aan Christelik-etiese verwagtinge voldoen kan word.
2. Punt 3 van die 2007-besluit verklaar dat alle mense, ongeag hulle seksuele oriëntasie, op grond van hulle doop en geloof as lidmate van die kerk van Christus aanvaar word. Dit beteken onder meer "toegang tot die ampte". In punt 7 word wel gesê dat die Algemene Sinode homoseksuele gelegitimeerdes tot die predikantsamp toelaat, maar dan word bygevoeg dat hulle "'n selibate lewenstyl (moet) beoefen". As gedoopte, gelowige homoseksuele mense sonder meer toegelaat word tot al die ampte, kan daar egter nie bykomende eise aan gelegitimeerde homoseksuele mense gestel word wat nie vir almal geld nie. Anders

sou aan heteroseksuele predikante ook bykomende eise gestel kon word. Van alle gedoopte, gelowige lidmate van die kerk van Christus word veronderstel dat hulle lewens daarvan sal getuig, sekerlik ook van gelegitimeerdes, heteroseksueel of homoseksueel. Dit is, op stuk van sake, 'n gewetensaak. Punt 7, ook in sy hersiene vorm, kan desnoods heeltemal weggelaat word, maar dit is in hierdie konteks waarskynlik tog goed as pertinent genoem word dat homoseksuele mense ook predikant kan word – maar dan sonder voorwaardes wat net vir hulle geld.

OPE BRIEF AAN DIE ALGEMENE SINODE VAN DIE NG KERK, JUNIE 2007

Geagte Susters en Broers

Die meeste van die ondergetekendes is lidmate van die NG Kerk, maar nie almal nie. Ons het egter almal verbintnisse met die NG Kerk – of deur familie, of deur vriende, of deur die geskiedenis. Ons is gelowige mense en rig hierdie Ope Brief in ons persoonlike hoedanigheid aan u omdat ons glo dat u tydens die Algemene Sinode van 2007 besluite gaan neem wat vir die evangelie van Jesus Christus in Suid-Afrika van besondere belang sal wees. Ons gebed is dat u deur u besluite tekens van hoop gaan oprig.

Ons vra beleefd u aandag vir die volgende:

1. Die Algemene Sinode van 2004 het "tekens van hoop" begin oprig toe hulle besluit het om van nuuts af na die kwessie van homoseksualiteit te kyk.
2. Die 2004-sinode het nog verder gegaan en om verskoning gevra aan gay mense en hulle families wat in die verlede deur die kerk se optrede diep seergemaak is. Daar is gays en familieledes van gays onder die ondertekenaars van hierdie brief, en hulle aanvaar die verskoning van die Algemene Sinode.
3. Ons wil dit as ons oortuiging stel dat die meeste mense heteroseksueel gebore is, en sommige mense gay. Soos 'n heteroseksuele oriëntasie nie sonde is nie, so is 'n gay oriëntasie nie sonde nie. En soos 'n morele heteroseksuele leefwyse nie sonde is nie, so is 'n morele gay leefwyse nie sonde nie.
4. Ons aanbid 'n God van liefde en van geregtigheid. Waar daar haat en onreg is tussen en teenoor rasse, geslagte, nasies, heteroseksueles en gays – is God bedroef. 'n Kerk, veral 'n kerk, moet haat en onreg afwys. Die Algemene Sinode word nou geroep om haat en onreg teen gays, in die samelewing en in die kerk, in die duidelikste taal af te wys.
5. Ons versoek die Algemene Sinode van 2007 – ons pleit by u – om voort te bou op die besluite van 2004. Ons pleit dat u gay mense, nes heteroseksueles, as volwaardige mense en as volwaardige lidmate sal erken, dat u vir die diversiteit wat onder mense bestaan ruimte sal gee, en dat u die deur ook sal oopmaak vir die kerkrade wat geleidelik word om openlike gay mense as ampsdraers te verkies of te beroep sonder om eise te stel wat nie vir ander mense geld nie.
6. Ons versoek u om 'n gestruktureerde proses van versoening tussen heteroseksuele en gay mense in die kerk aan die gang te sit.
7. Laastens pleit ons by u dat u nie deur besluite wat nou geneem word, die verskoning wat in 2004 gevra is, ongedaan sal maak nie.

BRIEF VAN 26 LIDMATE

Geagte ds Sahn

HERSIENINGSVOORSTEL/ BESKRYWINGSPUNT OOR HOMOSEKSUALITEIT

Ondergetekendes, almal lidmate van die NG Kerk, versoek u vriendelik om die meegaande hersieningsvoorstel/beskrywingspunt asseblief aan die Moderamen voor te lê sodat dit deur die Algemene Sinode wat in Oktober 2013 vergader, behandel kan word.

Vir u kennisname heg ons ook hierby die Ope Brief aan wat in 2007 deur nagenoeg 500 persone onderteken is en wat onder al die afgevaardigdes se aandag gebring is en wye publisiteit geniet het, hoewel dit nie amptelik voor die Algemene Sinode gedien het nie. Let asseblief veral op punt 5 van die Ope Brief. Indien die Moderatuur/Moderamen met ons oor die hersieningsvoorstel/ beskrywingspunt gesprek wil voer, is 'n afvaardiging te enige tyd bereid tot so 'n ontmoeting.

Graag verneem ons die Moderamen se reaksie op hierdie brief.

Met dank vir u dringende aandag,

Die uwe in Christus,

Ds André Agenbag, predikant, Sonstraal-gemeente, Durbanville; dr Kobus Anthonissen, emeritus-predikant, Bellville; prof Hendrik Bosman, dosent: Ou Testament, Teologiese Fakulteit, Universiteit Stellenbosch; prof

Karin Calitz, dosent: Regsfakulteit, Universiteit Stellenbosch; dr Cecile Cilliers, skrywer, Vishoek; prof Julie Claassens, dosent: Ou Testament, Teologiese Fakulteit, Universiteit Stellenbosch; prof Marius de Waal, dosent: Regsfakulteit, Universiteit Stellenbosch; dr Ben du Toit, emeritus-dosent: Nuwe Testament, Teologiese Fakulteit, Universiteit Stellenbosch; dr Leon Fouche, predikant: Stellenbosch Welgelegen; dr Frits Gaum, emeritus-predikant, Glentana, Mosselbaai; prop Laurie Gaum, projekkoördineerder: Sentrum vir Christelike Spiritualiteit, Kaapstad; prof Hendrik Geyer, dosent: Teoretiese Fisika en direkteur: Stellenbosse Instituut vir Gevorderde Navorsing (STIAS), Universiteit Stellenbosch; dr Chris Jones, senior projekkoördineerder, Teologiese Fakulteit, Universiteit Stellenbosch; prof Louis Jonker, dosent: Ou Testament, Teologiese Fakulteit, Universiteit Stellenbosch; me Maureen Joubert, rubrieksrywer, Paarl; ds Jampie Nel, predikant, Oosterzee-gemeente, Bellville; dr Marius Nel, dosent: Nuwe Testament, Teologiese Fakulteit, Universiteit Stellenbosch; adv Theoniel Potgieter, SC: Lid van die Kaapse Balie, Kaapstad; me Martie Retief-Meiring, skrywer, Stellenbosch; prof Lina Spies, digter en emeritus-dosent: Afrikaanse Letterkunde, Universiteit Stellenbosch; prof Sampie Terreblanche, emeritus-dosent: Ekonomie, Universiteit Stellenbosch; dr Charlene van der Walt, dosent: Ou Testament, Teologiese Fakulteit, Universiteit Stellenbosch; prof Wentzel van Huyssteen, dosent: Teologie en Wetenskap, Princeton Theological Seminary, Princeton, VSA; ds Tinus van Zyl, emeritus-predikant, Somerset-Wes; me Lulani Vermeulen, gemeenteskapswerker: Philippolis; prof Robert Vosloo, dosent: Ekklesiologie, Teologiese Fakulteit, Universiteit Stellenbosch

B.18 HUWELIK EN SAAMWOON (VRYHEID-WES) BESWAARSKRIF

Die Algemene Sinode het 'n nuwe besluit insake saamwoon geneem. Dis 'n "sleg-goed-beter-beste" argument:

Die slegste saamwoonverhouding is eties onaanvaarbaar: "Sommige mense woon saam omdat hulle seksuele eksklusiwiteit nie as 'n belangrike aspek van 'n verhouding beskou nie. Hierdie verhoudings is weens die nie-permanente en selfsugtige aard daarvan, eties onaanvaarbaar." (Aanhaling soos die Algemene Sinode dit self stel.)

Die beter saamwoonverhouding is eties aanvaarbaar en leef selfs die Christelike norme uit: "Sommige woon saam met die argument dat hulle die huwelik hoog ag en daarom seker wil maak dat hulle in alle opsigte by mekaar pas, ook wat die seksuele betref, voordat hulle trou. Hierdie verhoudings reflekteer in baie opsigte die Bybelse waardes van liefde, respek en eksklusiwiteit en kan dus nie sonder meer afgewys word nie." Dis volgens die Algemene Sinode 'n etiese verhouding want dit leef die Christelike norme vir die huwelik uit: "Die Algemene Sinode wil mense wat ~~in~~ **in** etiese saamwoonverhouding leef en dus die Christelike norme vir die huwelik uitleef, aanmoedig om die verbintenis nog vaster te maak deur die kerklike en staatkundige aspekte ook in plek te kry." (Aanhaling soos die Algemene Sinode dit self stel.)

Die beste saamwoonverhouding is die huwelik: "n Vaste, formele ooreenkoms tussen twee persone van die teenoorgestelde geslag om hulle lewens in alle opsigte met mekaar te deel in 'n lewenslange verbintenis waarin seksualiteit 'n eksklusiewe karakter dra, geseën of bevestig deur die kerk, gesluit in die teenwoordigheid van getuies, sover as moontlik in die gemeenskap van gelowiges en verkieslik erken deur die staat as 'n wettige huwelik." Die Algemene Sinode wil lidmate aanmoedig tot hierdie beste saamwoonverhouding: "Die Algemene Sinode wil mense wat ~~in~~ **in** etiese saamwoonverhouding leef en dus die Christelike norme vir die huwelik uitleef, aanmoedig om die verbintenis nog vaster te maak deur die kerklike en staatkundige aspekte ook in plek te kry." (Aanhaling soos die Algemene Sinode dit self stel.)

Die enigste verskil tussen die beter en die beste saamwoonverhoudings, volgens die Algemene Sinode, is die kerklike en staatkundige aspekte wat ontbreek. Wanneer daaraan voldoen is, sal die verbintenis **vaster** wees as die etiese saamwoonverhouding.

Met hierdie besluit van die Algemene Sinode het die Sinode heeltemal wegbeweeg van sy vorige standpunte dat saamwoon buite die huwelik sonde is. Die saamwoonpaartjie kan hoogstens aangemoedig word om die kerklike en staatkundige aspekte ook in plek te kry.

Hierdie kerkraad sien die saak egter so:

Saamwoon buite die huwelik is 'n geloofsdaad waarin man en vrou die volgende glo van hulle verhouding:

* Hulle glo dat hulle mekaar liefhet;